

Straffen

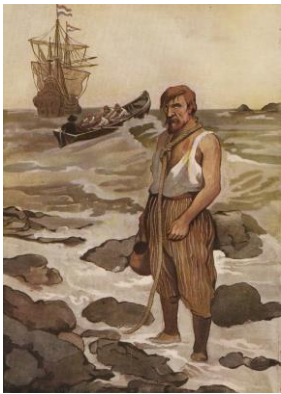
Uit oogpunt van veiligheid voor schip, lading en bemanning, is tucht altijd een belangrijk onderdeel geweest van het leven a/b van een schip.

De zeeman heeft altijd slechts de keuze gehad uit 2 kwaden, t.w.: acceptatie of opstand=muitelij. In de zeiltijd, was de kapitein(= vertegenwoordiger v/d eigenaar en/of reder van het schip) met zijn bemanning soms maandenlang op zee. Dit zonder enig contact met de wal, soms met veel tegenslag, slechte proviand, zeer slecht/geen drinkwater, veel zieken of stormweer. Nog sterker dan aan de wal, gold a/b dat het vaak veiliger was om alcohol te drinken, dan water. Ook dit had uiteraard de nodige consequenties

Er moesten dus wel regelmatig straffe machtsmiddelen worden toegepast.

A/b werden verschillende straffen toegepast t.w.:

- 1) **Berisping**, dit was de lichtste straf;
- 2) **“In de boeien slaan”** en opsluiten, zo nodig op water en brood;
- 3) **Kielhalen**;

4) **“Aan land zetten”**, wat soms gebeurde op de meest barbaarse wijze. De betrokkene werd eenvoudig met een kruik water en een brood op de één of andere, desnoods totaal onbewoonde kust aan land gezet. Hier had hij dan het vooruitzicht binnenkort te zullen verhongeren.

De bestrafte onderging eerst een door de krijgsraad voorgeschreven lijfstraf . Hierna moest hij in een sloep op de voorsteven gaan zitten, met zijn benen buitenboord. Daarna werd er naar de wal geroeid tot de riemen de grond raakten.

Hierop werd hij, met een strop om zijn nek, op bevel van de commanderende officier, door de voorste roeier overboord geschopt en kon hij naar de wal

zwemmen.

5) **Vastnagelen**. Matrozen hadden altijd een werkmes bij zich. Als b.v. een matroos zijn mes getrokken had tegen een maat, dan werd hij met zijn eigen mes door zijn rechterhand, aan de mast vastgenageld. Hij kon zich alleen bevrijden als hij dat mes er zelf weer uittrok. Een ander mocht dat niet voor hem doen.

6) **Lijfstraffen**. Deze werden veelvuldig toegepast. De eenvoudigste was een X-aantal slagen op de blote rug met een eind touw of een “kat met de zevenstaarten” of handdagge, ook wel laarzen genoemd. Behalve het geselen, kwamen de andere lijfstraffen eigenlijk allen voor bij de diverse marine's.

Voor de Engelse marine was hier berucht om. Daar kende men het “flogging through the fleet”, als straf. De veroordeelde werd dan met een sloep langs alle schepen in de haven geroeid en langszij van ieder schip ontving hij v/d provoost het voorgeschreven aantal slagen.

Dit gebeurde ten overstaan van de volledige bemanning van het betrokken schip.

Als er dus veel marineschepen(vaak tientallen, soms wel 100) binnen lagen, was het slachtoffer vaak halverwege al overleden. Dit maakte niets uit. Bij de volgende schepen ging men gewoon door met geselen, dood of levend.

Het ravallen bestond uit het, meestal met een strop om de nek, ophijsen v/d veroordeeld aan de nok v/d ra, die dus een eind buitenboord uitsteekt, waarna men het touw plotseling vierde en betrokkene in het water viel. Dit werd dan een aantal malen herhaald. Is dus een lichtere vorm van kielhalen.

7) **Gagestraf**. In de loop v/d 20e eeuw werden voornoemde straffen vervangen door gagestraf. Deze straf werd geregeld in de wet. De kapitein kon een geldboete opleggen van 1, of meer (max. 10) dagen inhouding gage. Dit geld ging naar een goed doel. Meestal een tehuis voor gepensioneerde zeelieden. Dit, zodat de kapitein er zelf, geen financieel voordeel bij had.